

A word cloud centered around the phrase "MASS MEDIA" in large green letters. A magnifying glass is positioned over the word "MEDIA". The word cloud includes terms like "public", "social", "music", "web", "press", "email", "blogs", "forums", "print", "headlines", "tweeing", "computers", and "internet".

завідувач сектору ІКТ та наукометрії відділу
наукового інформаційно-аналітичного супроводу
освіти ДНПБ України ІМ. В. О. Сухомлинського

- Центр протидії дезінформації при РНБО України <https://cpd.gov.ua/>;
- Національна платформа малого та середнього бізнесу: як стати солдатом інформаційного війська <https://platforma-msb.org/yak-staty-soldatom-informatsijnogo-vijska/>;
- ZAXID.NET, як бути солдатом інформаційного війська https://zaxid.net/yak_buti_soldatom_informatsiynogo_viyska_n1537918.

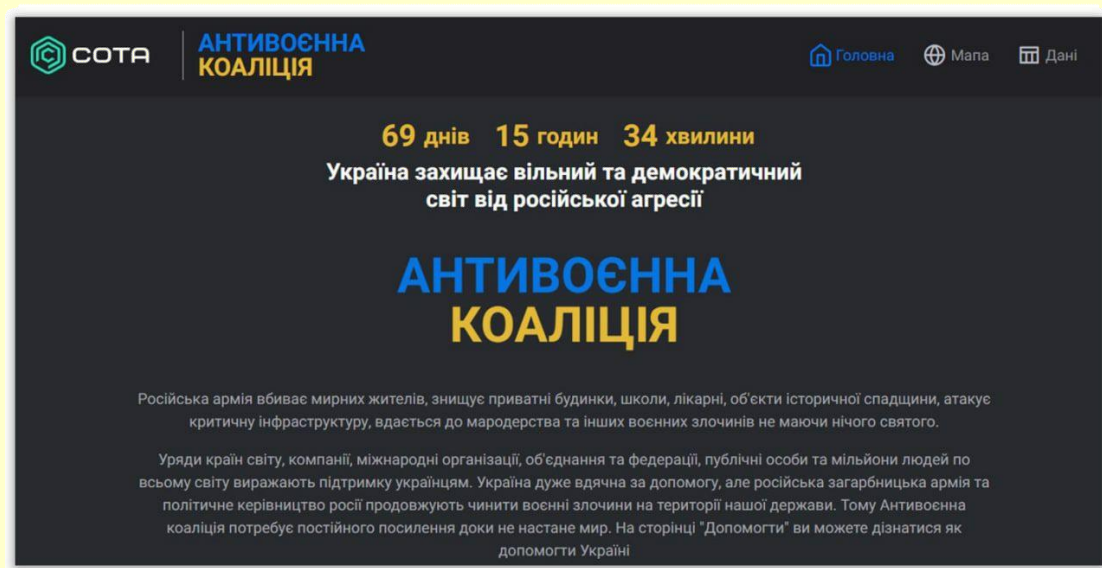
Від початку повномасштабного вторгнення росії на територію України уряди країн світу, компанії, міжнародні організації, об'єднання та федерації, публічні особи та мільйони людей у всьому світі висловлюють підтримку нашої державі та надають практичну допомогу.

Про ситуацію на антипутінському фронті можна дізнатися на вебресурсі «Антивоєнна коаліція» <https://stop-rf.com/>, розробленому РНБО України.

#STOPinfoterror

Центр протидії дезінформації при
РНБО України інформує

НОВИЙ ВЕБРЕСУРС «АНТИВОЄННА КОАЛІЦІЯ»

На цьому ресурсі:

- ✦ Акти підтримки України
- ✦ Обмеження співпраці з росією
- ✦ Інформація про суб'єктів, які вжили різноманітних заходів для наближення нашої Перемоги

Потенційні учасники коаліції можуть також дізнатися, як допомогти Україні.

ПРОТИДІЯ ВІЙСЬКОВИМ МЕДІАМАНІПУЛЯЦІЯМ

Медіаманіпуляція — вид психологічного впливу, що здійснюється за допомогою ЗМІ, і призводить до зміни настроїв, поведінки, поглядів тощо.

Найпоширенішою сьогодні вважається маніпуляція на військову тему. Наводимо шість її ознак:

- 1) певна думка активно поширюється проросійськими Telegram-каналами;
- 2) окупанти применшують свої втрати, натомість озвучують цифри наших втрат з посиланням на «секретні документи» чи «особисті джерела»;
- 3) щодо обстрілів цивільних та обговорення воєнних злочинів просувається меседж, що «українські військові теж не святі»;
- 4) демонстративно конкретизується номер в/ч, її розташування, прізвища командирів;
- 5) в кожній публікації увага акцентується на критиці політичного та військового керівництва;
- 6) використовують неякісні відео та зображення, де неможливо розгледіти деталі.

ПІДТРИМКА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГІГІЄНИ

Центр протидії дезінформації при РНБО України та Офіс доброчесності

НАЗК (<https://www.facebook.com/prosvita.nazk/>) започаткували проєкт

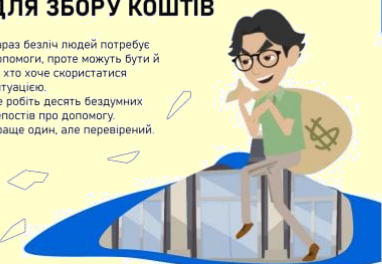
«Доброчесність онлайн»

Мета проєкту – розповісти, як правильно та доброчесно поводитися у мережі, щоб не стати жертвою інформаційної війни:

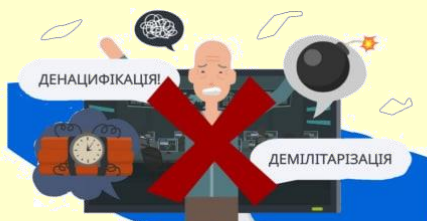
- ✓ як розрізняти фейки,
- ✓ як перевіряти інформацію,
- ✓ як не допомагати противнику повідомленнями у мережі.

ДОБРОЧЕСНІСТЬ ОНЛАЙН - ЦЕ НЕ ПОШИРЮВАТИ НЕПЕРЕВІРЕНИХ ПЛАТФОРМ ДЛЯ ЗБОРУ КОШТІВ

Зараз безліч людей потребує допомоги, проте можуть бути й ті, хто хоче скористатися ситуацією. Не робіть десять бездумних репостів про допомогу. Краще один, але перевірений.

НАЗК ЦЕНТР ПРОТИДІЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ

ДОБРОЧЕСНІСТЬ ОНЛАЙН - ЦЕ НЕ ПУБЛІКУВАТИ МАТЕРІАЛІВ ІЗ РОСІЙСЬКОЮ ПРОПАГАНДОЮ

Російська пропаганда робить величезну кількість "вкидів" у наш медіа та інтернет простір. Не варто допомагати з їх поширенням.

НАЗК ЦЕНТР ПРОТИДІЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ

ДОБРОЧЕСНІСТЬ ОНЛАЙН - ЦЕ РОЗВІНЧУВАТИ ФЕЙКИ

Знати фейки в обличчя – це бути озброєними в інформаційній війні. Розвінчувати їх – наближати перемогу.

НАЗК ЦЕНТР ПРОТИДІЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ

ДОБРОЧЕСНІСТЬ ОНЛАЙН - ЦЕ НЕ ВИТРАЧАТИ ЧАСУ НА СУПЕРЕЧКУ З БОТАМИ

Вони виконують завдання, яке їм приносить гроші, а нам – шкоду. Деякі акаунти автоматизовано генерують дезінформацію за допомогою штучного інтелекту. Не витрачайте часу на ботів – направте свою енергію в більш корисне русло!

НАЗК ЦЕНТР ПРОТИДІЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ

ДОБРОЧЕСНІСТЬ ОНЛАЙН - ЦЕ НЕ ПОШИРЮВАТИ "ЗРАДУ"

Ворога дратує наша згуртованість. Тому він прагне посясти всередині українського суспільства відчуття зради, що грало б йому на руку. Не вірте пліткам! Ми єдині – так було, є й буде!

НАЗК ЦЕНТР ПРОТИДІЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ

КОРИСНІ ПОРАДИ

Як поводитися у мережі, щоб допомогти ЗСУ:

- не поширювати неперевірених платформ для збору коштів;
- не публікувати матеріалів із російською пропагандою;
- розвінчувати фейки;
- не витратити часу на суперечку з ботами;
- не поширювати «зраду».

Як забанити російського пропагандиста в Instagram:

Якщо побачили в Instagram російського пропагандиста або взяли посилання на такий профіль на телеграм-каналі IT Army of Ukraine, вам потрібно зробити декілька кроків:

1. Підписатися на профіль (я розумію – огидно!)
2. Поскаржитися на 2-3 пости (обирайте – розповсюдження насильства).
3. Поскаржитися на профіль.
4. Відписатися.
5. Заблокувати профіль.

Що робити, щоб війна не перестала бути темою № 1 світі:

Наше завдання – тримати постійний потік інформації по хештегам. Розповідати, що саме сталось і хто саме винний.

На інформаційну війну в день можна витратити 5-10 хвилин, але якщо це зробить кожен, то буде результат. Не забувайте перевіряти чи не пишуть вам фейк.

Де брати інформацію? Використовуйте канал в телеграмі <https://t.me/ivukr> (Інтернет Війська України).

Як вступити до інформаційного війська:

Вже є багато ресурсів, де кожен українець може допомогти в інформаційній війні. Телеграм-канали:

- UA Telegram Army;
- IT ARMY of Ukraine;
- КРЕАТИВНІ СИЛИ УКРАЇНИ;
- SMM-загін.

ЧАТБОТИ, ЯКІ ДОПОМОЖУТЬ ПОДОЛАТИ ОКУПАНТА Й ДОПОМОГТИ СОБІ ТА БЛИЗЬКИМ

Зберігайте, користуйтеся, діліться зі знайомими.

- **Готовий до всього.** Тут можна дізнатися, як вступити в територіальну оборону, вижити цивільному та як діяти в кризовій ситуації – **@Hotovyi_do_vsioho_bot**
- **Джгут 2.0. Перша допомога.** Розкаже, що робити, якщо ви не знаєте / не пам'ятаєте алгоритмів дій при інфаркті, інсульті, зупинці серця, а також інші поради першої медичної допомоги – **@FastAid_bot**
- **SaveUA.** Бот допоможе знайти у своїй області як волонтерів, так і запропонувати власну допомогу. Продукти харчування, транспорт, паливо, прихисток тощо – **@saveua_bot**
- **STOP Russian War.** Завдяки боту треба повідомляти про пересування ворожої техніки – **@stop_russian_war_bot**
- **StopRussia.** За допомогою боту можна заблокувати Telegram-канали, YouTube-канали, Facebook-групи, Instagram-профілі, які поширюють дезінформацію, а також інформацію щодо місць дислокацій ЗСУ – **@stopdrugsbot**
- **Народний месник.** Спеціальний чатбот, куди українці зможуть надсилати інформацію про ворожі мітки на дорогах країни та пересування загарбницьких сил РФ – **@ukraine_avanger_bot**
- **Нам по дорозі.** Бот допоможе українцям з автівками та українцям, яким немає чим їхати, знайти одне одного – **@nampodorozi_bot**
- **Прихисти українців.** Щоб ті, хто потребують притулку, і ті, хто можуть його надати, знайшли одне одного – **@shelter_for_ukrainians_bot**
- **Турботник.** Допомагає 24/7 українським переселенцям отримати тимчасову домівку та необхідні речі у ЦНАПах, що працюють як пункти турботи – **@turbotnyk_bot**

З ФРОНТИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ВІЙСЬКА

Глобальний / західний

Доносити до світу новини про напад Росії на Україну, озвучувати українські потреби і прохання про допомогу, закликати до посилення санкцій та міжнародної ізоляції агресора.

Російський

Ламати план російської влади, за яким усе тамтешнє суспільство має існувати у вигаданій реальності, створеній кремлівською пропагандою, і вірити в путінську маячню.

Український

Поширювати важливу й правдиву інформацію; допомагати владі, військовим і волонтерам працювати й координуватись; піднімати бойовий дух і гасити паніку.

Українське інформаційне військо має **три важливих фронти**.

Західний або глобальний фронт

Кожен українець намагається розповідати своїм друзям або рідним на Заході про стан справ в Україні.

Потрібно доносити до світу новини про напад Росії на Україну, озвучувати українські потреби і прохання про допомогу, закликати до посилення санкцій та міжнародної ізоляції агресора.

Окрім того, потрібно боротися з російської пропагандою, яка, на жаль, теж присутня на Заході.

Для боротьби на цьому фронті створили вже чимало ресурсів, наприклад, [We Are Ukraine](#) та багатомовний [Post to Stop War in Ukraine](#).

Український фронт

Українське інтернет військо повинне:

- поширювати важливу й правдиву інформацію;
- допомагати владі, військовим і волонтерам працювати й координуватись;
- піднімати бойовий дух і гасити паніку;
- просто розважати.

ЩО ПОВИНЕН РОБИТИ СОЛДАТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ВІЙСЬКА?

Робіть те, що вмієте найкраще. Подумайте, які ваші суперсили можна використати сьогодні найкраще.

Запасіться терпінням. Робота з інформацією не дає негайних результатів.

Координуйтеся із іншими людьми. В ідеалі — долучіться до великої команди чи кампанії, де вам поставитимуть завдання професійні люди.

Робіть самі, а не радьте іншим. Коли люди дії — волонтери, організатори тилової роботи, комунікаційники — потребують поради, вони про неї просять.

Задійте свої контакти. В Україні, у світі, і навіть у Росії.

ЩО ПОВИНЕН РОБИТИ СОЛДАТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ВІЙСЬКА?

Беріть інформацію з достовірних джерел.
Насамперед з офіційних.

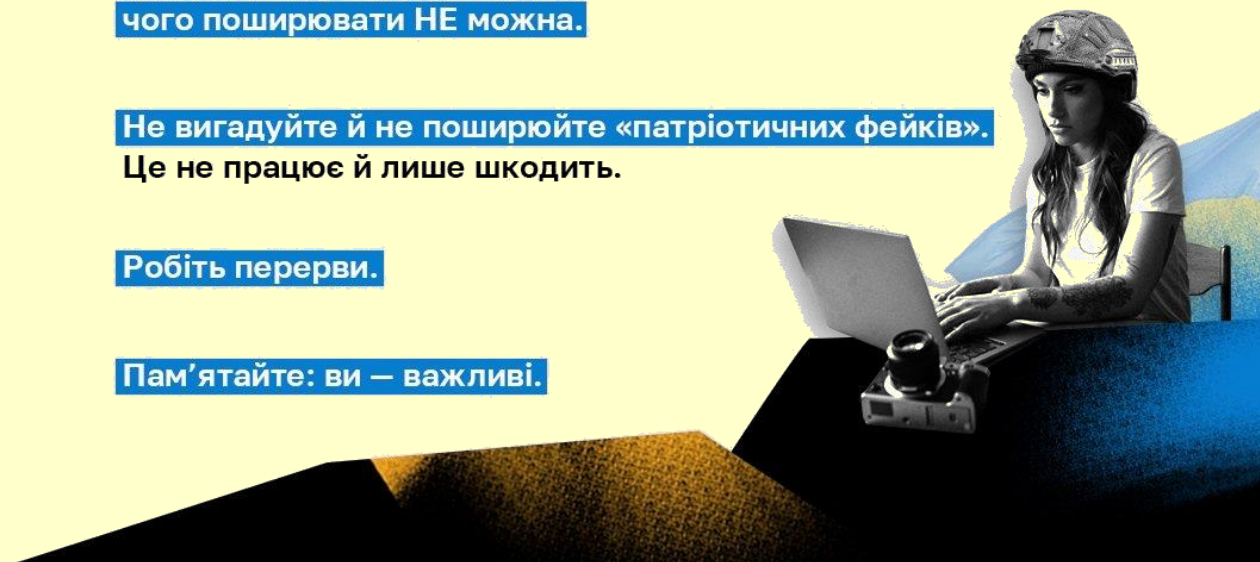
Не ведіться на заклики на зразок «максимальний репост»,
якщо не впевнені у джерелі. Чимало з цих повідомлень –
просто інформаційне сміття, але трапляються серед них
і небезпечні, ініційовані ворогом. негайних результатів.

Переконайтесь, що ви не поширюєте того,
чого поширювати НЕ можна.

Не вигадуйте й не поширюйте «патріотичних фейків».
Це не працює й лише шкодить.

Робіть перерви.

Пам'ятайте: ви — важливі.

Робіть те, що вмієте найкраще. Подумайте, які ваші суперсили можна використати сьогодні найкраще. Знаєте іноземні мови – перекладайте. Вмієте фотошопити чи монтувати відео – це зараз потрібно багатьом ініціативам. Розумієте тіток – танцюйте і співайте перед камерою. Вмієте програмувати – вам в ІТ-армію. У вас є сайт – є спосіб впливати на росіян і білорусів, які туди заходять. Вмієте створювати анімацію – зніміть мультик про смерть путіна. Якщо, наприклад, ви науковець із зв'язками в академічному середовищі закордоном, буде тупо, якщо ви будете днями натискати кнопку на сайті, з якого ддосять російські ресурси. Але якщо у вас немає специфічних вмінь і навичок, ви все одно можете приносити користь – не здавайтесь!

Запасіться терпінням. Робота з інформацією не дає негайних результатів. Тому людина, яка з ентузіазмом береться за роботу, невдовзі відчуває зневіру й бажання опустити руки, адже вона півдня тиснула на кнопки, а путін так і не вмер. Почуватися краплею в морі не так і легко. До речі, саме через це надшвидке «вигорання»; серйозні організації побоюються мати справу з волонтерською допомогою – завжди є ризик, що людина, на яку вони покладаються, встане й піде геть. Тож, якщо хочете воювати на інформаційному фронті, відразу налаштуйтеся на тривалу кропітку роботу й думайте про те, що ви виконуєте одну мільйонну спільної справи – але без вас ця справа не зробиться.

Координуйтеся із іншими людьми. В ідеалі – долучіться до великої команди чи кампанії, де вам ставитимуть завдання професійні люди. Як і у справжній, в інформаційній війні стратегія надзвичайно важлива. Без координації ви ризикуєте змарнувати час і сили на роботу в безперспективному напрямку або дублювати чийсь і без того достатні зусилля. Є чудові й важливі ініціативи, наприклад, збір доказів про воєнні злочини Росії, даних про переміщення російських військових, інформації про становище у пунктах перетину кордону тощо. Зрештою, на тринадцятий день війни виник і офіційний Інформаційний полк, до якого можна долучитися.

Робіть самі, а не радьте іншим. Коли люди дії – волонтери, організатори тилової роботи, комунікаційники – потребують поради, вони про неї просять. Та зазвичай їхні месенджери просто переповнені ідеями, пропозиціями та рекомендаціями, для втілення яких немає ні часу, ні сил. Навіть якщо це не поради на зразок «перевернути прапор», «відмовитись від гидкого матюччя» чи «пити йод», а щось справді корисне – краще почніть із себе й втілюйте їх, аж поки зможете продемонструвати іншим результат. Тоді інші підтягнуться.

Перш за все задійте свої контакти – в Україні, у світі, навіть у Росії. Комунікація з людьми, які знають вас особисто і мають підстави вас слухати, найефективніша. Проте звертатися до них, звісно, варто із конкретним закликом.

Беріть інформацію з достовірних джерел, насамперед з офіційних. Це

більш-менш надійна гарантія, що матеріали, факти чи заклики, які ви поширюєте, не виявляться кремлівським вкидом. Втім варто періодично перевіряти джерела, з яких ви взяли інформацію, адже там можуть з'явитись важливі оновлення чи навіть спростування.

Переконайтесь, що ви не поширюєте того, чого поширювати не можна. Наприклад, фотографії української армії або інформація про місця вибухів чи пострілів – не найкраща ідея. Армійське керівництво наполегливо просить не поширювати певну інформацію, і ці побажання слід виконувати дуже ретельно.

Не ведіться на заклики на зразок «*максимальний репост*», якщо не впевнені у джерелі. Чимало з цих повідомлень – просто інформаційне сміття, але трапляються серед них і небезпечні, ініційовані ворогом. Завжди ставте собі запитання «навіщо я це поширюю? Який ефект це матиме? Яку користь принесе?» Примноження інформації без потреби – точно не на часі, люди й без того не можуть зорієнтуватись у грандіозній кількості контенту.

Не вигадуйте й не поширюйте «патріотичних фейків» буцімто для підняття бойового духу українців. Це не працює й лише шкодить. Інформаційний простір уже наповнений неправдивою та напівправдивою інформацією, а спростовані фейки знижують рівень довіри до інформації з проукраїнських джерел – у тому числі з офіційних. А ось жартувати можна і треба – це справді підвищує бойовий дух.

Робіть перерви – час від часу корисно братись до якоїсь ручної роботи або просто відпочивати, аби не збожеволіти від нескінченного потоку комунікації та страшних новин.

Пам'ятайте: ви – важливі. Ваш досвід, думки, переживання, відчуття, ваші страхи і невпевненість, ваші надії і молитви про перемогу – усім цим можна і треба ділитися з іншими людьми. Завдяки проектам на зразок War. Stories from Ukraine чи подкасту UA : The day we survived світ може не тільки дізнаватись факти й бачити картинки про війну, в якій Україна боронить свою свободу від російської навали, а й розуміти й відчувати нас. А українці, читаючи та слухаючи слова інших українців, – відчувати, що вони не самі, й

мати сили триматись до перемоги.

Отже, роботи багато – але робити її треба системно й раціонально, інакше ризикуємо не лише змарнувати час та інші ресурси, а й допомогти ворогові у створенні вигідного йому інформаційного хаосу. В децентралізованості – наша сила, але водночас і наша слабкість, адже безліч людей роблять поодинці те, що могли б із набагато кращим результатом робити разом.¹

ОФІЦІЙНІ ДЕРЖАВНІ КАНАЛИ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ

- ▶ Офіс Президента
- ▶ Верховна рада
- ▶ Рада національної безпеки і оборони
- ▶ Генеральний штаб ЗСУ
- ▶ Міністерство оборони
- ▶ Міністерство внутрішніх справ
- ▶ Національна поліція
- ▶ Міністерство закордонних справ
- ▶ Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій
- ▶ Державна служба з надзвичайних ситуацій
- ▶ Державна прикордонна служба
- ▶ Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації
- ▶ Генеральна прокуратура
- ▶ Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки
- ▶ Центр протидії дезінформації

¹ https://zaxid.net/statti_tag50974/

! Довіряйте лише офіційним джерелам, завжди ставте під сумнів чутки та вірте у перемогу нашої армії!

! Пам'ятайте! Зараз будь-який правильний вчинок українця, зокрема у цифровому просторі, наближає нас до перемоги.

Україна понад усе!!!